

Pasakos

Tikslai: Dirbti tarpkultūrinėje aplinkoje ir skirtingų pasaulio šalių pasakas panaudoti siekiant plėtoti bei stiprinti tarpkultūrinės ir daugiakalbes kompetencijas.

Lygis: 2 pradinis (amžius 9-11m.).

Trukmė: 8 akademinės valandos (viena akademinė valanda - 45 min.)

Šaltinis:

<http://combat.ecml.at/LinkClick.aspx?fileticket=nkdgu29kmfc%3D&tabid=2670&language=en-GB>. Author: Pia Berg. Gavus ECML leidimą, mokymo medžiaga buvo pritaikyta Šiaurės / Baltijos šalims.

Tarpdalykiniai ryšiai: muzika, dailė, geografija, gamtos mokslai ir fizinis lavinimas.

Uždaviniai:

- Praktiškai ir interaktyviai naudoti gebėjimus, reikalingus suprasti kas skaitoma skirtingomis kalbomis;
- Įgyti bendravimo užsienio kalbomis gebėjimus: raštu, žodžiu, bendraujant grupėmis, žodžiu ir raštu tarp grupių bei pateikiant pristatymus žodžiu;
- Mokyti rasti informaciją;
- Mokyti mokyti FL tam tikroje srityje mažose grupėse;
- Mokyti dirbti grupėse ir kurti/pristatyti projektus;
- Mokyti ruošti bei pristatyti prezentacijas;
- Naudotis internetu ieškant informacijos, taip pat naudotis internetiniais žodynais bei atlikti užduotis internetu;
- Ugdyti aktyvaus klausymosi kompetenciją;
- Diskutuoti ir sutarti dėl bendrų išvadų / problemų sprendimo būdų;
- Kritiška ir kūrybiška refleksija;
- Tarpkultūrinė kompetencija bei pagarba kitoms kultūroms;
- Supratimas ir priėmimas kalbinės/kultūrinės įvairovės bei kultūrinio identiteto Europoje ir už jos ribų.

Siūlomos veiklos: prieš kiekvieną veiklą peržvelgti mokytojams skirtus paaiškinimus.

Papildomos veiklos / Tolimesnis plėtojimas: rekomenduojame į šią veiklą integruoti kitas kalbas, kurios yra svarbios jūsų kontekste, įskaitant mažumų kalbas ar tarmes, pavyzdžiui kalbas, kuriomis kalba mokiniai jūsų klasėje.

1 dalis. Veiklos su penkiais pojūčiais ir būdvardžių radimas, naudojant paveikslėlius bei muziką – instrukcijos mokytojui.

1. Paprašykite mokinių pažiūrėti į paveikslėlį. **(1 priedas)**

Paveikslėlis gali būti rodomas naudojant projektorius arba, pageidautina, kompiuterį ir projektorius.

Jei norite naudoti muziką kol skaitote ar ją panaudoti kaip papildomą užduotį / papildomą efektą, dirbant su skirtingais pojūčiais, galite naudoti nuorodą iš **4 priedo**. Galite dirbti kartu su jūsų mokyklos muzikos mokytoju ir pažiūrėti kokią muziką jis ar ji galėtų pasiūlyti. Daugiakultūrinis muzikos atspalvis būtų didelis privalumas.

2. Pradedate pasakoti mokiniams istoriją apie lankymąsi Norvegijoje, kai sutikote vieną iš norvegiškų troljų. Tuo metu gali groti foninė muzika.

Kuomet Norvegijos miške iš lėto užslenka tamsa, išlenda troliai. Dienos metu jų nejmanoma pastebėti. Jei jie būtų lauke tekant saulei, pavirstų akmenimis.

Vieną kartą močiutė papasakojo apie Norvegijos trolius, bet niekada negalvojau, kad vieną jų sutiksiu pati.

Savaitę svečiavausi Norvegijoje ir vieną šaltą, ūkanotą bei paslaptinę naktį teko patirti vieną įspūdingiausių nuotykių gyvenime. Žavėjausi mišku, užklotu žiemos skraiste, kuomet nelaukta pamačiau kažką išnyrant iš už medžių.

Trijų metrų aukščio ir rodos kelių šimtų metų amžiaus trolis ėjo link manęs. Dešinėje rankoje laikė lazda pasiramščiavimui. Net ne lazda, o visą medį ir....

Galite tęsti istoriją kaip tik norite arba paprašykite, kad pasakojimą tęstų mokiniai.

Apžvelkite žodžius iš savo pristatymo. Ar daug buvo sudėtingų žodžių? Kurie žodžiai buvo naudojami daiktų apibūdinimui?

3. Paprašykite mokinių grupėse nupiešti trolį, paklauskite jų, kodėl nupiešė būtent tokį trolį (stereotipai ir prielaidos). Palyginkite jų piešinius su piešiniu **2 ir 3 prieduose**.

Paklauskite mokinių: Ar žinote panašų sutvėrimą? Kas tai? Kas jis? Iš kur jį žinai? Ar esate sutikę kažką panašaus Švedijoje ar savo šalyje / šalyje, iš kurios yra kilę jūsų tėvai?

4. Kokią dainą ar muziką norėtumėte derinti prie savo trolio? Ar galėtumėte sukurti savo dainą ar muziką, kuri tiktų jūsų troliai? Kokius būdvardžius naudotumėte apibūdinami savo muziką?

5.
6. Paaiškinkite mokiniams:

Surašykite kuo daugiau skirtingų kalbų būdvardžių, apibūdinančių jūsų grupės trolj. Panaudokite kuo daugiau būdvardžių bei kuo įmanoma daugiau pojūčių:

- Girdėjimas (klausa)
- Regėjimas (rega)
- Uoslė (kvapas)
- Skonis
- Lytėjimas

Užrašykite būdvardžius anglų kalba bei skirtingomis gimtosiomis jūsų grupės vaikų kalbomis. Kiekvienai kalbai naudokite skirtingas spalvas. Knygelėje surašykite žodžių kategorijas.

7. Pristatykite savo žodžius klasei. Kiekvienos grupės mokiniai perskaitys kiekvieną būdvardį visomis kalbomis, o klasė tuos žodžius kartu garsiai pakartos.

Ar yra panašumų tarp skirtingų jūsų užrašytų būdvardžių? Ar galite sudaryti panašių būdvardžių grupes ir sužinoti jų kilmę ar kalbos šeimą, kuriai jie priklauso? Informaciją raskite internete.

NAMŲ DARBAS

Kokia jūsų mėgstamiausia gimtosios šalies pasaka? Paklauskite tėvų, kokia pasaka buvo jų mėgstamiausia, kai jie buvo vaikai.

Nupieškite savo ir tėvų mėgstamiausius veikėjus. Paruoškite pristatymą savo kalba, kur apibūdinsite veikėjus naudodami kuo įmanoma daugiau būdvardžių. Kas yra tas herojus ar herojai, neigiamas veikėjas ar veikėjai?

Papildoma užduotis: gal galėtumėte pateikti muzikos kūrinių pavyzdžių, kurie galėtų būti panaudoti apibūdinant jūsų veikėjus?

PRIEMONĖS

---

1 PRIEDAS

Nuotraukos autorius Pia Berg, 2009m. sausis

2 PRIEDAS

Piešė Pia Berg

3 PRIEDAS

Pia Berg foto koliažas, 2009m.

---

4 PRIEDAS

Kalnų karaliaus oloje (Norvegiškai: *I Dovregubbens hall*) koncertas orkestrui, Opus 23, sukurtas Edvardo Grygo (Edvard Grieg) Henriko Ibseno (Henrik Ibsen) dramos „Peras Giuntas“ pastatymui, kurio premjera įvyko Osle, 1876m. vasario 24d.

Eiliuota fantastinė pjesė „Peras Giuntas“ pasakoja mitinio herojus Pero Giunto nuotykius.

“Kalnų karaliaus oloje” muzika iliustruoja epizodą, kai Peras įsėlina į kalnų karaliaus pilį. Vėliau seka epizodas, kuomet Peras stengiasi pabėgti nuo kalnų karaliaus ir jo trolių.

Muzika

Žinoma dviejų dalių tema, parašyta B minor, skamba taip:

Paprasta tema prasideda lėtai ir tyliai žemiausiais orkestro registrais. Pirmiausia groja violančelės ir fagotai, kurie iliustruoja Pero Giunto lėtus ir atsargius žingsnius. Atskleista pagrindinė tema vėliau šiek tiek kinta pridėdant keletą kylančių gaidų. Įsijungia ir kiti instrumentai – tai yra Karaliaus troliai.

ŠALTINIS: WIKIPEDIJA (WIKIPEDIA)

---

http://en.wikipedia.org/wiki/In_the_Hall_of_the_Mountain_King

ŠALTINIS: YOUTUBE.COM http://en.wikipedia.org/wiki/File:550px-Mountain_King_theme2.png

---

Kalnų karaliaus oloje

<http://www.youtube.com/watch?v=xrIYT-MrVal&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=SBUp9zhEy9U&feature=related>

http://www.youtube.com/watch?v=Xs2OBy_mlrc&feature=related

Trolių maršas

<http://www.youtube.com/watch?v=KS036Cq49qU&feature=related>

2 dalis. Veiklos su gamta ir peizažais pasakose apjungiant geografiją, gamtos mokslus ir fizinį lavinimą – instrukcijos mokytoji.

Iki šiol mokiniai atliko veiklas su pasakų veikėjais. Dabar tęsime užsiėmimus atkreipdami dėmesį į aplinką, kuri yra aprašoma pasakose.

Mokiniai gali dirbti individualiai, porose arba mažesnėmis grupėmis.

Galite dirbti kartu su geografijos ar gamtos mokslų mokytojais.

Mokiniai gali tyrinėti gamtą savo / tėvų gimtojoje šalyje ir palyginti ją su gamta Švedijoje. Jie gali lyginti žmonių Švedijoje požiūrį į gamtą su savo / tėvų požiūriu.

Kaip gamta vaizduojama skirtingų šalių pasakose?

Naudokite pasaulio žemėlapi, kuriame pažymėsite jūsų klasės mokinių gimtąsias šalis. Kokia gamta yra jūsų gimtojoje šalyje? Ar jūsų mėgstamiausioje pasakoje yra aprašoma gamta?

Instrukcijos:

1. Pažvelkite į miško paveikslėlį ir jį apibūdinkite (1 ir 3 priedai). Tai baugus miškas ar graži ir rami vieta? Jį apibūdinami panaudokite kuo daugiau būdvardžių. Naudokite kuo daugiau pojūčių :

- Girdėjimas
- Regėjimas
- Uoslė
- Skonis
- Lytėjimas

Ką galėtumėte daryti miške? Pateikite pavyzdžių (veikla su veiksmazodžiais).

Galite dirbti kartu su fizinio lavinimo mokytojais.

(Ugdymo programose numatyta ugdyti gebėjimą žaisti, mankštintis bei užsiimti sportu).

Instrukcijos:

2. Sukurkite žaidimą, paremtą jūsų pasaka, kurį galėtumėte žaisti su darželinukais miške.

Sukurkite (sumanykite) savo sporto šaką.

Ar jūsų / jūsų tėvų gimtojoje šalyje yra tokių miškų? Apibūdinkite tą gamtą.

Atneškite pavyzdžių iš miško, tokių kaip akmenys, lava, vabzdžiai, lapai ir pan. (Švedijoje galite tą daryti laikydamiesi švediškų įstatymų). Ar atpažįstate aplinką arba / ir pabaisas, matytas kino filmuose?

Pažvelkite į tai, kad atsinešėte pro mikroskopą? Ar galite panaudoti matomus vaizdus savo pasakoje arba žaidime?

NAMŲ DARBAS:

Grįžę namo paprašykite tėvų apibūdinti ar parodyti gamtos nuotraukų iš jūsų / jų gimtosios šalies. Pabandykite ją papibūdinti naudodami penkis pojūčius. Užrašykite juos gimtąja kalba ir išverskite į anglų kalbą. Nupieškite paveikslą, kurį galėsite parodyti klasėje.

MOKOMOJI MEDŽIAGA

TOPOGRAFINIS ŠVEDIJOS ŽEMĖLAPIS

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_of_Sweden_Topography_\(polar_stereographic\).Sv.svg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_of_Sweden_Topography_(polar_stereographic).Sv.svg)

PASAULIO ŽEMĖLAPIS

---

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_of_the_world_1998.jpg